

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYELET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt.	Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: Nagy László. Segéd-szerkesztő: Hulinka Sándor.	SZERKESZTŐSÉG: Sz.-Somlyón az ev. ref. papi háznál, hová a kéziratok, Kiadóhivatal: városház, főjegyzői iroda, hová az előfizetések és hirdetések küldendők. Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.
--	--	--

I.

Sz.-Somlyó, 1886. június 17.

Az „egyesült erővel“ jelszó elhangzott e lapok hasábjain, buzdításul, nem munkára kezdeni. Hanem a megkezdett úton: társadalmi életünk, intézményeink megszilárdítására, virágztatására kifejtett eddigi törekvéseink negyobbmérvű s lankadailan folytatására. Fel voltak egyes alkalmakkor tüntetve azok az akadályok, melyek elhárítása szükséges, hogy sikerre jussunk bármint irányú törekvéseink által. Megfontolt elvek lettek hangoztatva s módok, melyek követése involválja a munka eredményét s ezek között egy cikkben ki lett fejtve az, hogy küzdelmünk csak úgy nyer koszorút, ha egy cél felé törünk mindnyájan „egyesült erővel!“

A Báthoryak ősi fészke felett sok idő viharzott le míg kivetkezteté azt vári jellegéből s felépíté benne a civilisatio modern intézményeit, egy-egy tized év alatt óriási lépéseket téve, azután újra pihenve sokáig. Korszakok voltak, melyekben úgy dolgozott e város népe, mint a szorgalmas hangyaráj; kifáradhatlannak látszott a jó és nemes intézmények létrehozásában s mert volt elég ereje s mert ezt fokozni tudta a legfelsőbb határokig, a munka jutalmát a „siker“-ben mindig megtalálta. És vajon van-e jutalmazóbb, van-e buzdítóbb, mint ama gyönyöröztetés, melyet a munka sikerülte ad lelkiünknek?!

Évek jöttek — évek multak. A korszellem mind többet kívánt, hogy működjünk a kultúra terén s e mellett mind több és több terhet tett vállainkra a nehézzé vált élet gondjaiban, szabad irányú munkánkat, szabad s könnyű szárnyalásainkat az „égiek felé“ mind nehe-

zebbekké tévék. És felhangzott a jelszó, mely munkára hívott mindent, mert nem volt szabad egy parányi erőnek, jóindulatnak parlagon maradni, távol a megkezdett munkától. Hogy megmaradhassunk városi jellegűnkben, hogy fennállhassanak kulturális intézményeink, annak támogatására szükség volt intelligens közönségünk egész szellemi és lehető minden áldozatot hozni tudó anyagi erejére.

A kiáltás nem volt „elhangzó a pusztában.“ A jók összetömörültek s az „egyesült erővel“, melynek ellenállhatlan hatalma fentartotta államunkat évezreden át, mindannyiszor új életre kelté lankadó életünket. Kulturális intézményeink szép sorozata tanubizonyság arra, mennyire fogékony volt e kis társadalom minden jó és nemes iránt. S habár a buzgalom, mint minden e világban, lankadóban volt is olykor-olykor, a zászló kitűzése, a vezérlők buzgó lelkesedése mindannyiszor új lángra kelté a lassabban lobogó nemes tüzet. — Csak egy osztálya volt városunk társadalmának, mely rendszeresen távol tartotta magát a „nemes küzdelemtől.“ Evezredes politikából? Talán. Rejtett ellenségeskedésből? Talán. Vallási vakbuzgalomból? Talán. — Annyi bizonyos, hogy az „a thoro et mensa“ elváltak, egy társadalmat velünk nem képeztek, küzdelmeinkben részt nem vettek s talán alkotásainknak sem örvendtek. Csak részesültek mindazok áldásaiban. És azt igénybe venni épen nem ellenkezett azzal a követett „hagyományos politikával.“ Ideje volt aztán egyszer így szólani: „A szabadság, egyenlőség, testvériség fenséges eszméje ím való lett, fennem hirdeti a kitűzött zászló ez ígéket, jertek élvezni áldásait . . . s „az egyenlőség s testvériség“ nevében jertek munkálni „egy sorban velünk!“ Most már szüksége lett városunknak, hogy minden tett-

ereje számba jöjjön s ki csak egy porszemet elbíró, azt hozza is el felemelni a cultura szent csarnokait.

És e kiáltó szó „elhangzott a pusztában.“ A munkások serege, úgy hozta magával a sors, napról napra fogyott s a megmaradottakra mind több több rész esett az elvégzendő munkából. De nem lankadtak el. „La garde meure, mes elle ne se rende pas!“ A mi dicső gárdánk, hadserege a munkának, nem adta meg magát! Csak időnként hangzott fel a panasz s magyaráztatott meg, hogy mit jelentenek ama szép szakak: „Szabadság, egyenlőség, testvériség!“

E lapok hasábjain végre nvltan ki lett mondva, hogy izraelita polgártársaink következetesen vissza vannak vonulva folyton azoktól a szellemi és anyagi áldozatoktól, melyekkel mi, közös társadalmunk s közös intézményeink felvirágoztatásáért küzdünk. Míg azok hasznában „egyenlően és testvériesen“ megosztozni nem vonakodnak. E tény magyarázatot, okadatolást nem kíván. A ki valamit nem akar tenni, hogy azt miért mulasztja el, arra mindig tud okot fel hozni ezeret. Száz szónál is szebben beszél a tett! Tettel kell megmutatniok izraelita polgártársainknak, hogy érdemek-e arra, hogy őket a haza, a nemzet, a társadalom az „egyenlőség és testvériség“ elve mellett kebelébe fogadta. És e tények azok lesznek, ha beállanak a sorompóba komolyan küzdeni velünk a „közért“, tehetségek szerint úgy mint mi. De nem egy percenttel! Hanem szellemi és anyagi erejük s számuk helyes arányában.

Nem akartam belebocsátkozni a casuistikába, de elmulasztanom nem lehet azért, mivel a „Noli me tangere“ rákényszerít. Ez a „Ne nyulj hozzám!“ egy olyan védpaizs,

TÁRCZA.

Házassági évforduló.

— Családi vigjáték. —

Írta: San(s)D'or.

S z e m é l y e k:

Cseresznye Bendeguz, vagyonos szatócs.

Cseresznyéné asszonyság.

Vendégek, szobaleány és bakter.

Történik egy vidéki városban. Idő: ma és mindig.

I-ső kép.

Vacsora előtt.

— Nappali szoba, kényelmes berendezéssel. —

Cseresznye. (Diványon nyújtózva csibukozik.) Hm, hm — hõm.

Cseresznyéné. [Az ablakban köt és néha bur-nótot szippant.] Mi az apjuk?

Cseresznye. Tudod é, hogy holnap augusztus 22-ike? . . .

Cseresznyéné. Nos és mi van ebben?

Cseresznye. Az hogy holnapután 23-ika lesz.

Cseresznyéné. Természetesen; de én nem látok ebben semmit.

Cseresznye. Asszony, asszony! Hát ide sülyedtünk már, hogy te ebben semmit sem látsz?! Nem dobog-é fel 52 esztendő szíved arra a gondolatra, hogy holnapután augusztus 23-ika lesz? . . . Nem mosolyog-é fel ajkad s nem érzed-é, hogy két kövér karodat ifjui hæv szállja meg és kitárni készülsz

azt, hogy engemet kebledre vonjál? . . . Tempora mutantur, et nos mutamur in illis, — mint Récze tanár ur mondja a casinóban!.. Oh te vén bagoly!.. Hát nem jut-é eszedbe, hogy ezelőtt 28 évvel mondtuk el egymásnak a „holtomiglant?“

Cseresznyéné. [Leteszi a burnótos szelenczét, melyből éppen szippantani akart, nehézkesen föl-emelkedve férjéig dőcög s annak nyakába vetve magát, érzékenyen.] Kedves Bendeguzom!

Cseresznye. [Szemét törli.] Hű voltál . . . (félre) mert senkinek se kellettél . . . Jó voltál (félre) az ördögnek se kellettél . . . Boldog ember én, ki most is bírhatlak!

[Csókolóznak. Egy kis szünet.]

Cseresznyéné. Lelkem tatukám, megpukkanok a nagy örömtől!

Cseresznye. És én meg . . . meg . . . kérlek ne dőlj úgy rám, két szívar van a zsebemben, össze töröd. Oh én boldog halandó! . . . Örömben igazán nem tudom, mit csináljak.

Cseresznyéné. Tán ideje volna kinyitni a boltot?

Cseresznye. (Szemrehányással.) Prózaí lélek te, ki ajkaidra veszed e szót, e szent, magasztos pillanatban! (Szemeit dörzsöli.) Én az öröm legédesebb könyeit hullatom e pillanatban s te nem is érzed, hogy 28 év öröme és bánata rezeg ajkimon . . . Oh sok szép idő! . . . E nap megérdemli, hogy ünnepeünk legyen. E nap emlékeztetes kell hogy legyen a késő utódok előtt is: Cseresznye Bendeguz a gazdag polgár, a városi képviselő testület tagja, a kiházasítási egylet pénztárnoka, a gálos-domokosi kincskeresési egylet vezér titkára nem közönséges ember. Érted mamuskám, he?

Cseresznyéné. (Önérzettel.) Tudom! . . . Nos, miként?

Cseresznye. Jer ide mellém. (Helyet szorít a diványon.) Nekem kész tervem van. Vacsorát adunk... igen! Fényes vacsorát!

Cseresznyéné. De fiam . . . gondold meg . . .

Cseresznye. Semmit sem gondolok meg. Ha Csiriz Manó urnak, a 400 frtos irnoknak telik . . . (Mellére üt.) Akkor — — (zsebére üt) — nekem is telik. Két pulykát sütsz. Érted?

Cseresznyéné. De kérlek . . . az nem lehet. Bél pecsenyének okvetlen kell lenni, krumpli gár-nirunggal.

Cseresznye. Ám legyen!

Cseresznyéné. (Neki hevülve.) Turós rétes . . . csőrege . . . Faschérozott pecsenye . . . makaroni-val. Sajt.

Cseresznye. Te angyal! (Megöleli.) Nincs ilyen asszony több hét országban. Borunk van. Kitünő az az aszu . . . tudod, a mit Récze tanár urral kóstoltattam. Ad vocem! Récze tanárt meghívjuk... aztán a polgármestert . . . a törvényszéki hivatal-nokokat . . . a várost . . .

Cseresznyéné. Nem bánom, csak Kányáékat nem! . . .

Cseresznye. De kérlek! . . . Ká — —

Cseresznyéné. Nem és nem! Kánya nekem sohse köszön . . . Aztán Kanáriékat se!

Cseresznye. Fiam, hisz — —

Cseresznyéné. Nem és nem! Kanáriné nagyon fenn hordja az orrát . . . Aztán Butáékat sem.

Cseresznye. (Kétségbeesve.) Hisz akkor mindenki ellen van kifogásod!

Cseresznyéné. Igen is az olyan gögösök ellen, a kik (fel áll és két kezével köténye két szélét

melyet rögtön, mihelyt az itt tárgyalt kérdés felszínre jő, elénkbe tartanak e szókkal: „Antisemitismus!“ Azaz rögtön elhíresztelik a cikket, irányt, cikkíró, hogy antisemita. A ki tehát nem akar ebbe a „hírbe“ jöni, az jobban teszi, ha hallgat. Mi, kiket az igazságszeretet, a köz iránti tiszta s forró érdeklődés vezet felémelt fővel s a bátrak és igazak nyílt tekintetével tekintünk a „Noli me tangere“ Meduza-fejes paizsára. Ki kell és ki fogjuk mondani azt, mit szívünk érez s az igazság ajkainkra ad. S a vádat, mely megbénítani szándékozik akaratérönket magunktól elutasítjuk.

Az mondatott e lapokban, és mondta ezt az, ki „egy a mi népünk“ s „rég óta behatóan foglalkozik társadalmunk életének tanulmányozásával, — hogy izraelita polgártársaink kulturális és jótékony intézményeink kellő pártolásától több rendbeli apprehensiok miatt tartják magokat teljes számban vissza. „Biz ez sajnos, hogy úgy van. — De nem épen egészen. Mert például dacára annak, hogy kisdé-óvodánk, gazdasági egyesületünk, Casinonk, színházunk, tűzoltó társulatunk, iskolánk alapításában vagy épen nem vettek részt vagy csak arányosítva „egyszázazredrészen“, annak segélyezésére alig-alig vagy épen nem folynak be: maguk hasznára mégis a lehetőleg igénybe veszik. Hol azonban meg kell osztani a terhet közösen, onnan távol maradnak. Tehát az a „bizonyos apprehensio“ nagyon egyoldalú. Színházunkban midőn szintársulatok a maguk hasznára tartanak előadást, minő szép számmal jelennek meg; míg jótékony c élü műkedvelői estélyeken, előadásokon alig egy-két képviselő ül a padokban, legtöbbször egyetlen egy sem. Hanem, ha szükség van a színház termére, hol menyegzőt, bált tarthatni, akkor még is csak jó az a műkedvelő társulat hogy fáradozik folyton, hogy egy szép és kényelmes helyisége legyen a városnak. Majd felhangzik a buzdító szó: szereljük fel leányiskolánkat s összegyűlünk mulatni és áldozni a jótékony ügynek. Az „apprehensio“ nem jó — Mulatva áldozunk egy estén tűzoltó szerelvények beszerzésére! Az „apprehensio“ nem jó. — Fásitnánk be tereinket, városunk dicső multjának szép emléké, a Báthory várt! Az apprehensio“ nem jó. Állnánk szövetkezetbe, hogy terményeink, különösen borunk előnyösen nyerjen nagy piacot! Az „apprehensio“ nem jó. Stb. stb. — Hanem ha licitálják a taxás telkeket, regálét s mindent a mit lehet — — akkor az „apprehensio“ ott van mindig és mindenhol.

megfogva, mereven lépdél, fejét fönn hordva,) így lépnek nil... Aztán így köszönnék [nyafog és száját félre huzza) ásszolgija... Hehe! Kéne nekik a Cseresznyéék uri konyhája? ... Abból nem nyálnak... Hanem igen is Bibicz Károlyékat, azt igen is; — legalább az ki írja az újságba, hogy mit evett és mit ivott és hogy mulattunk, — hadd pukkanjon a ki nem volt itt!

Cseresznye. (Megadással.) Legyen hát!... Tehát a meghívót ime be is mutatom neked. Tegnap a nyomdában meg is csináltattam becses jóvá hagyásod reményében, te nagy lélek! Így néz ki:

T. urat
és becses családját a f. é. és hó 23-án 28-ik házassági évfordulónk alkalmából
egy barátságos vacsorára
saját házukhoz tisztelettel meghívjuk.
(Kőrösfá-utca 422)
Cseresznye Bend. guz.
Cseresznyéné, Bajusz Petronella.

No jó lesz-e így kis muczuskám?! He?

Cseresznyéné. (Tapsol.) Jó lesz... jó lesz... gyere hadd pusziállalak meg, te legjobb férj e földön!

Cseresznye. És te áldott nő, te gyöngéd feleség! (Csók csattanások.) Én megyek bevásárolni s a meghívókat még ma estig szét küldjük. Hm... emlékezetes legyen e nap mindenki előtt, a kik itt lesznek!

Cseresznyéné. És pukkanjanak, a kik csak a lapból olvassák!

z-ik kép.

Vacsora után.

(Hálószoza. Cseresznye ur egyik, Cseresznyéné a másik agyban fekszenek és konverzálnak. — Az éjjeli szekrényen levő óra 2-öt üt.)

Cseresznye. [Ásit.] Hhh... ühvvz! Nem hittem, hogy eddig elnyuljék ez a vacsora... Két óra... Holnap nagy vásár... bizony még ki se alhatja az ember magát... Ezt az adó pénztárnokot és Récze tanárt alig tudtuk lerázni a nyakunkról... Hogy iszik! Teremtő Isten, hogy iszik!

Biz ez úgy van! És nem jól van!!

Ideje volna, hogy a mi izraelita polgártársaink is olyanok legyenek, mint a Francia és Angolországban. Szabadok, egyenlők, testvérek! És álljanak sorompóba együtt velünk munkálni velünk arra a közre, melyhez igényt tartanak ők is. És hadd legyen akkor „jogosan és megérdemelve“ közös: a siker és a munka. Primor.

(Folytatjuk)

Városi közgyűlés.

Mult hó 26-án rendkívüli közgyűlése volt városunknak, a mely szép számu közönség részvéte mellett folyt le.

Az engedélyhez kötött iparok gyakorlása iránt Sz.-Somlyó város területére alkotott szabályrendelet, nevezetesen a fogadó, vendéglő, korcsma, pálinkamérés, kávéház és kávéméreésre vonatkozó, — a mennyiben e város területén az italmérés a kir. kisebb haszonvételek sorába tartozik, — a földmívelési ipar- és kereskedelemügyi ministeriumnak e tárgyban kelt rendelete értelmében leendő átalakítás céljából vképviselő Réner Albert elnöksége alatt t. ügyész és főjegyzőnek adatott ki.

Juhász József sz.-somlyói lakos és vendéglős, Friedman Dávid ellen az iskola-kertben megnyitott italmérési üzlet betiltása iránti kérelmével, — a mennyiben a jelzett iskola-kert másnak van kiadva, haszonbérbe, mint indokolatlannal elutasított, minthogy pedig Juhász által kérése rendjén az állított, hogy Friedman Dávid korcsmát tart a nélkül, hogy erre iparengedélye lenne, ez ügybeni vizsgálat teljesítésére a tanács utasított.*]

A minorita-rendiek tartományi rendfőnökének azon értesítésére, hogy a gymnasiumnak tanárok-kali ellátása iránt a Minorita-renddel kötött szerződés felbontását ismételten megújítja s a jövő 1886/7. tanév elejétől a sz.-somlyói rom. kath. gymnasiumhoz a rend részéről tanárokat nem fog adni, kijelentette a közgyűlés, hogy m. évi december hó 7-én tartott közgyűlésében 109. sz. a. hozott határozatához mely szerint a renddel 1878. évi június hó 11-én kötött kölcsönöz szerződés iránti felmondást jogosnak nem véli, azt méltányosnak nem tartja s azért

*) Sokkal jobban tenné a város vendéglőjének érdemes bérleje, ha instantia faragás helyett vendégei iránt tanusítana több előzékenységet, mert csak azt nem képzeli, hogy privát jóvoltáért betiltsák az iskolakert helyiségét, melynek csak az az egy hibája, hogy az előző években nem volt a nyilvánosság-nak átengedve, sokkal kevesebb vendéget von el a „Nemzeti lobogó“-tól az „iskola kert“, mint a mennyit a vendéglős morda riaszt el onnan, ezen változtatson — ha tud, ha nem akkor petitiók helyett adja be a kulesot.

Cseresznyéné. Neked csak könnyű; de nekem, nekem... Ezt a sok edényt felmosogatni... sok szervetát és abroszt rendbe hozni. Bizony utána nyulik a nyakam!... Aztán a mi sok, sok... az a számvevő nem ismer határt semmiben... úgy be rugni! Récze meg össze törte a drága ibrikemet... azt az arannyal szegélyeztetet... tudod... A mit a nagyanyám vett a lakodalmunkra!... És hogy eszik!... Képzeld 12 fánkot evett meg...

Cseresznye. Ugyan honnan tudod?

Cseresznyéné. No hát hármat-hármat vett ki kétszer... Ez már hat... A többit aztán egyenkint. Hiszen Trézsi olvasta az ajtóból. Azért állítottam oda, hogy olvassa meg, — csodámba is...

Cseresznye. Te forsirozad, hogy hívjuk meg. Az ördög hívta volna meg másképp! Hisz iszonyu unalmas ember és schmutzig! Soha se nyerhetek tőle egy krajczárt sem a casinóban!

Cseresznyéné. Na tán a te járásbirósági iktatód különb volt?!... Csak hadd el magad! A mit itt megszék az ember, az csak megjár; de az még is disznóság, hogy két liba czombot és egy fél tortát vitt haza a gyerekeknek. Mindennek meg van a maga határa, apuskám!

Cseresznye. No persze, annak én vagyok az oka. Hisz te biztattad... (Nyafogva.) „Na még ezt a kis czubuskát... Na még ezt a kis fánkokcskát... tessék itt a papír... a lelkem kereszt fiacskámnak, a kis Károlykámnak... no a Pistukának is“... A kínálásnak is meg van a maga határa, mamuskám!

Cseresznyéné. [Nagyot nyel.] No hát az nem tesz koldussá bennünket!

Cseresznye. Akkor hát minek hántorgatod?! Elvitte, megette, pukkanjon ki s — punktum!

Cseresznyéné. Hidd meg fiam, hogy az ételek fele összeget se tesznek ki, mint a mennyit az a töméntelen bor!... Tudom hogy magam kétszer voltam a pinczében. Hisz ez a Récze valósággal fürdik a borban. Milyeneket nyel, szent Isten!... És háromszor volt künn... Már én azt gondoltam haza megy. Dehogy! Mire vissza jött még jobban ivott. Az egy czimeres disznó!

el sem fogadja, jelen alkalommal is ragaszkodik ez okból:

Felkérte a rend főnökét, hogy ezen gymnasium-mot a szerződés értelmében megfelelő minősített tanárokkal lássa el, kijelentvén, hogy ez esetben hajlandó a jövő iskolai évre, az illető minorita-rendi tanárok részére egyenként 100 forintot fizetési pótlék képpen megadni, ellenkezőleg pedig azon kényszer helyzetbe jön, a gymnasium felügyeletével megbízott város, hogy a rend költségére lesz kénytelen tanárokat felvenni s a most kivételesen megajánlott egyenkénti 100 forintot ez esetben figyelembe nem veszi, miért is:

Felhívatott a rend főnöke, hogy ez ügybeni végleges határozatát ez évi július hó 10. napjáig annyival bizonyosabban közölje a várossal, mert ellenkezően úgy veszi e város közgyűlése, hogy ragaszkodik két rendbeli átiratában tett nyilatkozataihoz és ez esetben a törvényes lépéseket azonnal folyamatba fogja tétetni. Hogy pedig gymnasium-munknak a jövő tanévre megnyithatása ellen akadályok elő ne állhassanak, felkérte polgármestert és vképviselő Trusza Lajost, hogy megyés püspökünknel N.-Váradon jelenjenek meg s a városi képviselőlet azon kérelmét, hogy gymnasiumunk ügyét vegye atyai meleg pártfogásába, — terjeszszék elé ugyszintén a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minister ur ő nagyméltóságánál is gymnasiumunk ügyében személyesen kérelmezzenek.

Jelen gyűlésre kitűzött gymnasium 1886—87. évi költségelőirányzatának tárgyalása pedig további intézkedésig függőben hagyatott. V.

A szerkesztőség ünnepe.

Ünnep az, valóban ünnep reánk a szerkesztőség tagjaira nézve, valahányszor lapunk szerkesztőjének páratlan vendégszerető házánaál összejöhetünk. Alkalmat erre László napja adott, midőn összesereglettünk a prinzipális urnak gyönyörűen gondozott Tusculumába, hogy szívünk legjobb kívánságainknak legőszintébb kifejezését megadhassuk. A jó kedv derült napjának sugara tölté be fényes ragyogásával mindnyájunknak keblét a kedves család körében, a honnan mindég száműzve vannak a nagy urias tempókat mímelő kis városi szokások, — igaz, szívélyes, magyaros vendéglátás légkörében mozgunk itt, melynek, a minden társaságot fellvanyozó alkatrészei: szellemesség, őszinteség és bensőség.

Felköszöntőnkben sem volt hiány a dús lakoma alatt és után, melyből oroszán rész azt az egy testbe öntött sok embert, a házi gazdát illette, ki társadalmunknak éltető lelke. Felköszöntöttük őt nemcsak mint közírtzetben álló esperesünket, hanem mint szerkesztőt, tűzoltó lelki atyát, műkedvelő tagot, városi képviselőt stb. stb. De legkivált mint családapát. Es a felköszöntőkből kijutott része a magyar matro-

Cseresznye. Asszony! Récze ur előkelő ember... és nekem jó barátom! Ha ti hét-hét pohár kávé isztok meg ozsonnára azzal az ostoba Károsnéval, a ki csak [nyafog]... „hahaha, hihíhi, huhuhu... lelkem, édes“... Egy olyan értelmes ember mint Récze tanár, megihatik hét veder bort.

Cseresznyéné. Hát ígyék! Űsse meg a menykő a belpoklost, — csak surolj aztán te utána!

Cseresznye. Azt egy uri asszony se veti a férje szemére. Végre is az uri passió!

Cseresznyéné. Gyönyörű uri passio... hö... Uri passio... disznó passio!

Cseresznye. Petronellám!

Cseresznyéné. Aztán az ibrik eltörés!... És szándékosan tette; szándékosan. No az ugyan uri passió, — kocsisok teszik azt csak... Komisz kocsisok. És te ilyen emberek „pertu“-ságára vagy büszke?!

Cseresznye. [Gerjedelemmel.] Ahoz te liba vagy! Mit tudod te megítélni, hogy mi az, te liba! Egy tanár és író is egyszersmind... te... te... pápai kamarás is lehetne. Ő mondta nekem, te! Te — püli!

Cseresznyéné. Na és ugyan az a kamarásság be nagy uraság! Hogy a pápa kamarájára ügyeljen, hehehe!...

Cseresznye. Látszik hogy szolgáló voltál, — mindig a kamara jár az eszedben. Hisz az egy méltóság, te liba!

Cseresznyéné. Ezt ne lökd a szememre érted, te betyár!... Hát te mi voltál, he?... Persze [kényeskedve]... könyvvivő... kereskedelmi akadémista, vagy mi?... Ezt hányod ugy-é? Voltál bizony te is laboráns az „Arany szarvas“ patikában!... Te! —

Cseresznye. (Érzékenyen, — félve.) Petronellám! Ne kiabálj úgy... a bakter a padon alszik, ki hallik minden szó... ne compromittálj...

Cseresznyéné. (Torok szakadtából.) Laboráns... laboráns... laboráns... Ugy hittak: „Hé Bendel... fuss ide, fuss oda!“

Cseresznye. (Böszülten.) Es te... te czimeres dáma... Te Petronella, azaz Kati... Kati vagy... Kati... Kati... Kati! Hé! Kati!...

nák mintaképének, a jó öreg néinek, — a minden ízében kedves és művelt házi asszonynak — és annak a két bájos házi leánykának — a kiknek, egyike már nem kis leány, másika pedig még nem „nagysám.“ A felköszöntőkre habzó poharak csendültek össze és jó czigány-zene huzta rájuk a tust. Két kitűnő vendége volt az estélynek és pedig dr. Kolozsvári Sándor egyetemi tanár Kolozsvárról és Földesi János szintén Kolozsvárról. Mi a kik ott voltunk mindnyájan azon forró óhajással oszlottunk szét (persze a hajnali órákban), hogy szerkesztőnket Nagy Lászlót és kedves családját tartsa meg az ég kised társalmunk jóvoltára és büszkeségére. Revisor.

Heti szemle.

Nathália szerb királyné a fővárosba történt egy heti időzése után a szilácsi fürdőre ment le, hol fényesen fogadták. Báró Radvánszky főispán üdvözölte az összegyűlt notabilitások nevében, a királyné meghatótan és szívélyesen köszöntö meg a szép fogadtatást. Ottó az új bajor király már sok év óta örült. Most tudtára adták, hogy bátyja a király meghalt, de érzéketlenül hallgatta, mintha nem is hallotta volna. Azután tudtára adták, hogy „felséges király“ — erre elmosolyogott, tetszett neki a „felséges“ szó! Legnagyobb baj ám az, hogy a király nem tudja sem a királyi eskü letenni, sem a trónról való lemondást kijelenteni. Éppenazért a regenség vitathatlanná válik s ezen regensséget igazolja is a szerencsétlen király dolga.

Franciaországban törvényileg száműzték az orléansi hercegezt fiával és Napoleon hercegezt fiával mint trónkövetelőket. El is mentek már a párizsi gróf fiával Angliába, Napoleon herceg Svájcba, fia Viktor Brüsszelbe. A francia sajtó kétféleképpen ítélte a tény felett, egyik helyesli az eljárást, a másik a köztársaság gyengeséget látja a trónkövetelőktől való félelemben.

A Bukovinából bevándorolt csángómagyarok, a kik országunk déli vidékén letelepítettek, most letették ünnepélyesen az esküt a kormánybiztos kezébe, mint magyarországi honpolgárok, hazafias melegséggel. A kormánybiztos azután tudtára adta a népnek, hogy ezer holdnyi legelőt fognak kapni s azután értesítette, hogy a telepítés műve még ez évben be fog fejeztetni.

Bulgáriában egy pánszláv ellenzék alakult, mely sok kellemetlenséget okoz Sándor fejedelemnek. A többség a fejedelem mellett van s Bulgária önállóságát igyekszik kivívni, a kisebbség az ellenzékét és zavart csinálja.

Különfélék.

*** Az év első fele** lejárván, — tisztelettel felkérjük lapunk pártolóit előfizetéseik megújítására — s az illető hátralékosokat

Mosogass . . . [Énekelve.] Mo—so—gass . . . Vasalj már . . . [Énekelve.] Va—salj — már! Hühühö! Cseresznyéné. De én kuporgattam össze a vagyont, e két kézzel él!

Cseresznye. De én buktam meg háromszor hamisan, hé! [Hirtelen észre térve.] Vagy mit is beszélek, szent Isten! . . . [Könyörögve.] Ka — Petronellám! Édesem! Ne hozz ki a sodromból!

Cseresznyéné. Hallgass te komisz! Te laboráns! Te — — himpellér. (Párnát ragad.) Oda vágom hozzád!

Cseresznye. (Fel áll az ágyban.) Próbáld! Püfff!

Cseresznye. [Szintén párnát ragad s felemeli.] Cseresznyéné. Gyilkos, gyilkos! Megöl!

Cseresznye. (Oda rohan s térdre veti magát.) Az istenre kérek ne ordíts . . . ne bögj . . . halgass . . . össze gyűl az utca!

Cseresznyéné. Az égre, az istenre esküszöm tovább egy óráig sem élek veled! (Fel kél s öltözni kezd.)

Cseresznye. És én se veled! (Szintén öltözik.) Cseresznyéné. (Vetkezik.)

Cseresznye. Ha te úgy, én is úgy! Egyforma jogunk van! Holnapig maradunk. [Levetkezik s egy pár perc múlva mindketten mélyen horkolnak.]

3-ik kép.

— Reggel. —

Cseresznyéné. (Rázza a férjét.) Kelj fel már s eredj a boltban!.. A segéd kétszer volt a kulcsért.

Cseresznye. (Felébred.) Mi történt tegnap . . . (szemeit dörzsöli.) Szent Isten! Én a te alsó szoknyádba . . . És a nadrágom?

Cseresznyéné. Pszt! . . . Rajtam volt . . . A bakternek husz krajczárt adtam! . . . Azt mondta, semmit sem mond el! . . .

Cseresznye. Hüm, hüm! A sok bor . . . Cseresznyéné. És csája! . . .

Mindketten: Aztán egy szót se! . . . Pszt! Pszt! . . . Csitt . . . csitt . . . czupp . . . czupp . . . czupp! . . .

(A függöny legördül.)

dijaik beküldésére, mert kötelezettségünknek mi is csak úgy tudunk megfelelni, ha a t. közönség eddigi pártolását jövőre sem vonja meg tőlünk. Ez alkalommal tudatjuk, hogy lapunk példányonként 10 krajczárjával Telegdy Márton ur üzlethelyiségében kapható.

*

☉ **A szilágy-somlyó vidéki gazdasági-egylet** tagjai az alapítványi kamatok és részvény díjak befizetésére tisztelettel felkérnek. Pénz nélkül az egylet sem egy sem más téren nem működhetik. Gondolják meg az egylet tagjai, hogy közönyösségükkel fizetési késedelmekedésükkel az egylet fennállását teszik kockára. — Az amerikai szőlő vasszók árával, mult évi házbérrel meg mind hátralékban vagyunk, egy gyümölcsfa és amerikai szőlő iskola berendezése minden órán vidékiünk nagy károsodására szenved késedelmet. — Azok kik anyagi viszonyaik számba vétele után arra a sajnos tapasztalatra jönnek, hogy a tagsági díjat fizetni nem képesek vagy azt a pár forintot szívesebben fordítják szükségletlen luxus kiadásaira, felkérjük, hogy a meny nyílen 3 évi kötelezettségük lejár, tudassák az egyletből kilépési szándékukat. Mert oly tagokkal, kik sem a tagsági díjakat nem fizetik, sem az egyleti működésben tényleg részt nem vesznek, az egylet fenn nem állhat. Sz.-Somlyón, 1886. június 28. Az igazgatóság

△ **Áthelyezés.** A szatmári m. kir. pénzügyigazgatóság, Pataky József tasnádi adótisztet a zilahi kir. adóhivatalhoz helyezte át.

* **Az urnapi körmenet.** Fényes ünnepélyessége volt a rom. kath. egyháznak urnapiján, a város lakosságának nagy része vallás különbség nélkül vett részt a kath. egyház nagy ünnepén, az idő is kedvezőbb volt mint az utóbbi években végbe ment körmenetek alkalmával; emelte a külső fényt a teljes díszben kirukkolt tűzoltó egylet is. — A minorita rendiek templomában az urnapi körmenet vasárnap tartatott meg, hasonlólag fényes segédlettel és a tűzoltóság részvéte mellett.

(?) **Urnapi ebéd.** Trusza Lajos közszeretethen álló rom. kath. esperes plébános m. hó 24-én urnapiján díszebédet adott, melyre hivatalosok voltak a különböző egyházak lelkészei s az önk. tűzoltó egylet négy tagja, harmadik fogás után Barbolovics Alimp gör. kath. püspöki helyettes emelt poharat az önk. tűzoltó egylet tagjaiért, kik megjelenségükkel a templomi ünnepélyt emelték, Virág Lajos főpárancsnok a házi gazdákért, Trusza Lajos házi gazda a különböző vallásfelekezetek egyetértéseért. Tapody Tamás gymn. igazgató a tűzoltó testületnek szolgálati éremmel kitüntetett tagjaért. Veverán József főgondnok Barbolovics Alimp gör. kath. püspöki helyettesért, és ez viszont Veverán József főgondnokért, Vischán Elek a vallásfelekezetek lelkészeiért stb. A kedélyesen folyt ebédnek 4 órákor volt vége.

— **Junialis.** A rom. cath. algymn. ifjúsága f. hó 27-én tartotta meg a már egy ízben elnapolt junialisát. Ritka szép derült idő kedvezett a mulatni vágyó ifjúságnak, a városból csak úgy özönlött ki a közönség az iskola kertbe, hol fellebörgözött körönd szolgált táncz helyiségül. Kár hogy az iskola kert még sok kívánni valót hagy fenn arra nézve, hogy ott a nagy közönség kellő kényelmet találjon, de a junialis szervezői — a gymnasiusi tanári kar — tapintatos rendezéssel feleltettek a hiányokat és a szép számú közönség széles jó kedvvel mulatott a tágas kerti helyiségben.

× **Zárünnepély** a gymnasiumban f. hó 29-én tartatott meg kevés számú közönség jelenlétében a gymn. zenetermében. Nehány zene és ének műdarab és 4 szavaltat előadása után az igazgató elterjesztette a gymn. ügyének állását. s a jutalomdíjakat a következő rendben osztotta ki: Páskuj Lajos-féle 1 db arnyyat a zenében tett előhaladásért nyerte Orosz László IV. oszt. tanuló. Trusza Lajos-féle 1 drb. arany a hittanból elnyerte Ruszka Ignác IV. o. t. Virag Lajos-féle 1 db. arany a mennyiségtanból Józsa Gyula IV. o. t. Hassák Vidor-féle 1 drb. arany az ásványtanból nyerte Józsa Gyula IV. o. t. Ruszka Ignác 4 db. tallérját a mennyiségtanból: Keller Samu I. o., Bartha Kálmán II. o., Lung Gerő III. o., Pavlik Sándor IV. o. tanulók. Nagy László 3 drb. tallérját a magyar nyelvből elnyerte Gutfreund Sámuel IV. o. t. Barboloviciu Alimp 3 db. ezüst tallérját a gör. kath. hittanból Orosz László IV. o. t. Rosenberg Simon 1 db. ezüst tallérját a héber hittanból: Rosenberg S. II. o. t. Posner Ábrahám és Nagy László 1—1 db. e. tallérját a tornából: Major Lázár IV. o. t. A zene tanításban segédkezésért a junialis alkalmából bejött összegből megjutalmazott Pavlik Sándor IV. o. t. 5 db. ezüst forinttal. Ugyanezen alapról kezdő szavalóként ügyességeért Ószi Sámuel megjutalmazott 2 db. e. tallérral Tokody Ernő 12 kötet könyvet, Hulimka Sándor az „Apró emberek“ egy példányát ajánlották fel a magyarnyelvből es történetből legszorgalmasabb tanulóknak. Ez megtörténvén az igazgató néhány szóval a tanári kar nevében elbucszott a tanulóktól és szüleiktől, reményét fejezvé ki, hogy a gymn. ügye rajtuk kívül is kedvező fordulatot vehet. Barboloviciu Alimp ugyan ezen nézete mellett a min. rendi tanárokat éltetve a gymnasiumnak szebb jövőt kívánt ezzel az ünnepély véget ért.

(!) **Felhívjuk** a rendőrség figyelmét a „Báthorkör“ egy lakóház kőfalának a járdára nyíló csatornájára, a melyből a legundokabb moslékaig foly néha nem az utcái árokba, hanem a járdára, melyet aztán három-négy lépásnyi területen eláraszt. Jó volna a telekgazdát felhívni és kötelességévé tenni a járdák tisztántartását.

* **Nagy égi háboru** volt f. hó 21-én estve Búrgезд község felett. Az eső záporoként zuhogott. A korom sötétséget a gyakran megújuló villámlások világították meg s dörgések tették remülteesebbé a korán beállott éjelt. Az égháboru tetőfokát 10 óra tájt érte el, midőn a templom előtt mintegy 25 ölnyi távolban levő magas jegenye fára a villám lecsapott. fennebb északkeleti, lennebb északi oldalát a földtől mintegy 2 ölnyi távotól kezdve lefele szilánkokra hasogatta a nélkül,

hogy meggyújtotta volna. A lég és földrázkódás oly uagy volt, hogy a templom ablak táblái közül 28, a közelbeu levő házak ablak táblái közül is hol több, hol kevesebb apró szálkákra zuzatott, a szoba butorok megráztak, egy helyt az égő petroleum lámpa is el-aludt. Hogy a villám nem a tornyot és templomot súlytotta: a jegenyefa ott létének tulajdoníthatjuk, mely a magasban történt ingásával a villám eőt magához vonzotta. Villám hárítóul köz- és magán épületünk körül ültessünk jegenye fikat!

▷ **Válasz.** A „Szilágy-Somlyó“ f. évi 25-ik számában „Beküldött“ czim alatt megjelent közlemény irójának kíváncsisága kielégítésére vonatkozólag kijelentem, miként azon egyén, kiről beküldő megemlékezett azért nem vétetett fel gyógyítás végett az itteni kórházba, mert megyei alispán ur szorosán alkalmazkodva a n. m. belügyminiszterium által 1876. évben 51661. sz. a. kiadott szabályrendeletnek a magán kórházakra vonatkozó utasítás 83. §-ához, az idegen illetőségű betegeknek további rendeletig ezen kórházba befogadását — a rőktöni életveszély eseteit kivéve — 4764—886. sz. alatti rendeletben határozottan be állította. Es ezen intézkedés igen helyesen történt így, mert ez által a felmerült gyógyítási költségek — jobban mint eddig — biztosíttatván: a szóban levő kórház jövő existenciája problematikusá nem válik. Szilágy-Somlyón, 1886. június 25. Gál János, gondnok.*)

* **Köszönet.** A sz.-somlyói r. k. algymn. ifjúsága által f. hó 27-én rendezett „junialis“ alkalmával bevétel volt belépsi jegyekből és felülfizetésekből 138 frt 10 kr. kiadás 51 rft 16 kr, ennél fogva a zene és énekügy fedezésére maradvány 87 frt 94 kr, mely ösrzeg a zene és énekügy vezetőjének adatott át, ki annak mikénti felhasználásáról más helyen fog beszámolni. Ez alkalommal felülfizettek: Fótiszt. Trusza Lajos ur 4 frt 50 krt. ntiszt. Nagy László ev. ref. esperes 4 frt, Hassák Vidor gym. tanár 2 frt 50 kr, Tokody Ernő 1 frt 50 kr, Elekes Béla, Bartha Endre, Ruszka István, Somogyi Kálmán, Halliárszky Sámuel és N. N. 1—1 frt. Dr. Kolosvári Sándor egyetemi tanár, Tapody Tamás, Virág Lajos, Verebély Ignáczné, Lieder-mann Emil, Ruszka Ignác, Magos Zoltán, dr. Böcker, Diószegi Miklós, Gyulai Endre, Erdődi Sándor, Szabó Ferencz, Finger Lajos, Hirschmann Izsák, Posner Abrahám, Andrassy Gergely, Hermann Irén. Tizedes Tóbiás, Mártonyi Lukács és Pojresz Adolf 50—50 kr, Porjesz Sámuelné 40 kr, Papp Tódorné és Kiss Ignác 30—30 kr, Genosi Sándorné, Varga István és Trenk Arnold 20—20 kr. Hutyra Viktor 10 kr. Mely felülfizetésekért és a mélyen tisztelt közönség meleg pártfogásáért valamint a T. önk. tűzoltó-egyletnek a padok, asztalok átengedéseért és a táncz helyiség elkészítettéseért az ifjúság nevében köszönetét nyilvánítja. Hassák Vidor tanár, a junialis főrendezője.

× **Hó júniusban.** Mint a kolozsvári Ellenzéknek N.-Szenbenből írják, a napokban Szeben vidékén friss hó esett. A szebeni havasokat egészen fehér lepel borítja, s a légmérséklet ennek következtében egészen téliessre változott.

(!) **Kolera.** Minthogy már Trieszben is fordult elő több kolera eset, Tisza Kálmán belügyminiszter minden törvényhatóságokhoz rendelet közvetlenül Trieszthől jövő utasok és ezek mállhai szállókban, koresmákban, vendéglőkben és magánlakásokon orvosi megfigyelés és felügyelet alá helyeztessenek, szükség esetén az uti mállákat és használati tárgyakat is vizsgáltsák meg, azokat fertőtleníttessék; azonban mindezen intézkedéseket kiméletesen és az utazó közönség szükségletlen zaklatása nélkül foganatosítsák.

(§) **Jó lesz** tudomásul venni a belügyminiszternek az a f. é. 11856. sz. alatt kelt leiratát, a melyben kimondotta, hogy rovott előéletű egyén, habár, mint legtöbb adót fizető tagja lehetne is a törvényhatósági bizottságnak, a bizottság erkölcsi reputációjára való tekintetből, kihagyható: mert a törvényhatósági bizottság tekintélye megköveteli, hogy annak csak oly egyének lehessenek tagjai a kik teljesen kifogástalanok.

△ **A román királysággal** fennállott nemzetközi szerződéses viszonyoknak ez év május 31-én történt megszűnése a román határszálen lakó hazai iparosainkra nézve, kik készítményeiket eddigleg majdnem kizárólag Romániában értékesítették, egyelőre igen hátrányos lehet. Ennek következte folytán a m. k. belügyminiszterium körrendeletileg felhívja a hatóságok figyelmét, hogy minden rendelkezésre álló eszközt használnak fel arra, hogy a veszély lehetőleg elháríttassék és a román piacok elvesztése folytán válsággal fenyegetett iparosok készítményei számára új fogyasztási piacok biztosíttassanak, és tartsák hazafitni kötelességnek saját hatáskörükben a legerélyesebben intézkedni és minden megengedett uton és módon oda hatni, hogy hazánk határszáeli iparosaink készítményei elsőbbségben részesüljenek.

□ **Az olasz királyné harisnyái.** Az olasz királyné jó szívéről s a gyermekek iránt való vonzalmáról és nagylelkűségéről nem egyszer volt már alkalmunk megemlékezni. Legújabbán ismét irnak róla az olasz lapok egy kis történetkét, melyet érdekesnek tartunk közölni. A királyné nemrég egy kis leánykát, a kit kegyeibe ajánltak megbízott azzal, hogy születésnapjára egy pár selyem harisnyát kössön s a szükségesegek bevásárlására husz lírát adott át neki. A királyné nem is gondolt többé a megbízásra, midőn születés napján pontosan megérkezett a csinosan készített, pár harisnya szívélyes szerencse kívánatok kíséretében. Viszonzául a királyné kis barátnejának szintén egy pár harisnyát küldött, melyek egyike lírákkal, másika pedig bonbonokkal volt megtömve, a harisnyák mellé pedig a következő levélke volt csatolva: „Kedves gyermekem! Ird meg, melyik harisnya tetszett jobban.“ Másnap megjött a válasz: „Kedves királyné asszony! Mindkét harisnya miatt sokat kellett sírnom. A pénzes harisnyát elvette az a tyám, a bonbonos harisnyát pedig a bátyám.

○ **Nagy különbség.** — „Honnan van az kedves barátom, hogy míg maga olyan kővér, lova soványabb lesz?“ — „Az onnan van, mert magamat magam etetem, de a lovamat a kocsis.“

*) Hát a szegény idegen a kertek alatt haljon meg? Szerk.

× **Vörös bort** a kolera ellen! Egy volt osztrák katonára a kolera ellen orvosszerül a magyar vörös bort ajánlja. — Az osztrák hadseregbe, melyhez egykor én is tartoztam — írja ő, — a legborzasztóbb ragályos időszak volt az 1854-55-iki tél, a krími háború idejében. Galícia regényes, apró, de piszkos városai-falvaiba akkor több mint felmillió katonára volt összehalmozva, kiket a kolera és az erre következett tifusz megtizedelt. — Én téli szálláson Bochniában voltam amely kis fészekben akkor sem több sem kevesebb mint 13 kórház volt berendezve, melyek tömve valának betegekkel. A katonák rosszul voltak elszállásolva, még rosszabbul élelmezve, s a pálinka melyet nekik adtak, s ami már eredetileg kozmász volt, gyalázatosan megvizezve. Iszonyu volt nézni, mint haltak rakásra a fiatal katonák, a tej, saláta, rozs sör stb. élvezése után. — Rendes temetéseket már nem is lehetett tartani, a holtakat éjjel szekéren szállították a temetőbe és a meszes gödörbe dobták. Csak abból az ezredből, melyhez én tartoztam, több mint száz ember halt meg. Mi 45-en voltunk ez ezrednél hadapródok, kik a kolera ellen naponként rendszeren magyar vörös bort ittunk s egyikünknek sem lett semmi baja, csupán a 56-ik, egy nagyon is takarékos tót fia az ezredirodában, aki a vidéken szokásos italokkal élt, kapta meg a kolérát s bele is halt.

— **A szőlők állása a külföldön.** Ausztriában a fagy kevés károkat tévén, a szőlők meglehetősen állanak, sőt egyes vidékeken gazdag termésre is van kilátás. — A Rajnamelléken, főleg pedig Pfälz és Kaiserslauternben (Svájc felé) a szőlők részben elfagytak s így csak közepes termést várnak. — Franciaországban általában jól áll a szőlő, kivéve a phylloxera helyeket, hol az állapot igen aggasztó. — Olaszországban soha sem tett még a tavaszi fagy oly óriási károkat, mint az idén; Pugliában, Bariában, Castelanna s a szomszédos vidékeken a termés fele fagyott el; Tarentóban az egész termés tönkre ment; Szicília déli része sem maradt a fagytól megkímélve. Egész Olaszországban emelkedett a bor ára $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ lisával hektoliterenkint.

* **Király és színésznő.** A melbournei lapok a következő regényes esetet beszélnek: Néhány hónappal ezelőtt Ward Genovéva, ismert angol színésznő, a ki most Ausztráliában vendégszerepelt, Új-Seelandba jött és a Maorik országában adott több előadást. Roppant sikert aratott és különösen Trawsais királynak megtetszett annyira, hogy a király felajánlotta neki kezét és koronáját. A színésznő a hízelgő ajánlatot visszautasította. A király úgy hitte, hogy a szép színésznő csak azért utasítja őt vissza, mert több neje is van. Kijelentette tehát, hogy kész a négy nejét sajátkezüleg meggyilkolni Ward k. a. a kit ez sem hatott meg, abbahagyta a vendégszerepléseit és elutazott. Melbournebe ment, onnét pedig Sidneybe. De a szerelmes király nyomon követte. Egy szép napon Ward k. a. egy másik színésznővel a tengerpartra sétálni ment, de a sétáról nem került vissza. Azt gyanítják, hogy Trawsais király a színésznőt társnőjével együtt egy hajóra huzeltoltatta és elvitette Új-Seelandba királynőnek.

» **Komorna-észjárás.** Egy, csak nem rég szerződött komorna úrnőjének egy levelet kézbesít. „Mari — támad rá szigorúan az urnő — nem tudod, hogy a levelet tálcán kell behozni? — „Igen asszonyom“ — feleli a komorna — „de nem voltam egészen biztos afelől vajjon a nagyságos asszony is tudja?“

* **A tej, mint hűsítő.** Egy németországi czég olyan készüléket szerkesztett, mely a sovány tejet szén-savval telíti, minek következtében a tej pezsgő s meleg nyárban jó üdítő italul szolgál. E „pezsgő-tejet“ szódavizes üvegekben árulják elől 6—7 hétig is s az ize kellemes.

Irodalom.

— A század esodái közé méltán sorozhatók a mai tökéletes szerkezetű nyomdagépek s örvendetes, hogy hazánkban is képviselve vannak már azok szép számmal, a hírlap irodalom nagy fölvirágzása folytán. Csak a múlt ősszel tette közzé a „Pesti Hírlap“ az ő új szerkezetű rotációs gépének érdekes leírását, megjegyezve, hogy az tízszer példányt nyom ki a lapból egy óra alatt, még pedig fölívágva és összehajtogatva, s ime, már ez a gép is fölül van múlva, a mennyiben — mint a „Pesti Hírlap“ szerkesztősege minket értesít — már meg van rendelve a lap részére Würzburgban oly második rotációs gép, mely nem kevesebb, mint huszezer példányt állít elő óránként. Valóban bámulatos haladás, akár a gépgyártás mai tökélyét, akár egy ily kedvelt lapnak rohamos terjedését vesszük figyelembe, mi ily óriási produktáló képességű gépek beszerzését teszi szükségessé. Így lehetségessé válik a „Pesti Hírlap“-nál, hogy ami hajnali 4 óráig, az már teljes részletességgel olvasható legyen a hajnali 4—5 órakor vasútra szállított lappéldányokban; sőt lehetséges éjjeli 2 órakor egész új vezércikket, tárczát, vagy a távirati események által alkalmivá tett egyéb közleményt a lapba fölvenni. Oly tökélyre a lapszerkesztésnek, minőről csak tíz év előtt sem mert volna magyar szerkesztő és kiadó álmodni! S hogy e rohamos haladás épen a „Pesti Hírlap“-nál jelentkezik, azon senki sem fog elcsodálkozni, a ki tudja, hogy sokat és sokféleképpen ad s kitünően van szerkesztve, mégis olvasó, azonkívül az előfizetők minden héten külön zeneműlekketletet is kapnak. A „Pesti Hírlap“ igen csinos nyomdai kiállításban jut az olvasó keze közé — egy óra csak 1 frt 20 kr, negyedévre 3 frt 50 kr, mely a kiadóhivatalnak (Budapest, Légrády testvérek, nádor-utca 7 sz. küldendő, s az előfizetés bármely naptól kezdhető. Levelezőlapon kifejezett óhajra mutatványszámokat is küld a kiadóhivatal nyolcz napig ingyen és bérmentve.

— Megjelent az „Önügység“ című műpötüzetének 3. száma. (Irta Knorr Alajos kiadja ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésben Budapesten, a nemzeti színházi épületben.) E füzetben a szerző folytatja az

iparra vonatkozó 1884. évi 17. törvényczikk ismertetését, külföldösen közli az engedélyhez kötött ipar üzésének feltételeit, azok egyes neveit és az engedély megszerzésének módját — ezután áttér a telep engedély megszerzésének módját — ezután áttér a telep engedélyt igénylő ipar üzletekre, felsorolja ezeket, közli az engedély készközlésének módját — az üzlettelep átalakításának feltételeit és az egészségre ártalmas üzletmegszüntetésének eseteit ismerteti az ipar gyakorlásának módjait és feltételeit, az iparezikkék végeladásának vagy árverésének szabályait, az üzlet áthelyezés módját, ezikkel kapcsolatosan közli az építőmesterség gyakorlásának feltételeit, szabályait, ezen iparágak gyakorlásához szükséges vizsgálat tárgyait és módját, ismerteti az ipartestületeket és ezek hatáskörét az ipartestület közgyűlésének tárgyait, az ipartestület előjáróságát és ennek hivatását, a segélypénztárak létesítésének módját, az ipartestület és békéltető bizottság alapszabályainak tervezetét, közli az ipartársulatok alakításának szabályait, ismerteti az ipari kihágásokat és ezek büntetését az iparhatóságokat az iparhatósági megbízottak választásának esetét és módját, végzi az ipartanács alakításának módját és ezzel áttér az ipar ügyek közüli eljárás szabályai ismertetésének. Ezen érdekes tartalmu füzet ára 30 krajczár.

— A „Képes Családi Lapok“. A 40. szám tartalma: A gyónás titka. (Elbeszélés.) Sziklay János tól. — Pipakaland. (Humoreszk.) Madarassy Lászlótól. — A badacsonyi szüret 1795-ben. (Elbeszélés folytatása.) Vas Gerebentől. — Unokák lakodalmán. (Költemény.) Rudnyánszky Gyulától. — A szerencsétlen bajor király. (Tárca.) Titkos történet. (Költemény.) Noszlopy Tivadartól. — A vadóc. (Theuriet André francia regénye, folytatás.) — Szerelmek a föld alatt. (Angol regény folytatása.) Ifj. Golenich Ferencztől. — Képmagyarázat, — Mindenféle. — Képeink: A badacsonyi út. — Életre-halálra. — Tuniszi piac. — II. Lajos bajor király. — Melléklet: „Egy anyakönyv titkai.“ (Társadalmi regény, Kászonyi Dánieltől.) 193—208 oldal. A borítékon. Heti naptár. — Sakk-talány. — Megfejtések. — Megfejtők névsora. — Jutalmak. — Hirdetések. — Előfizetési: Méhner Vilmosnál, Budapest, IV. ker. papnövelde utca 8. sz. Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

— Az „Ország-Világ“ 26-ik (júniusi 26.) száma művészi képekkel s rendkívül gazdag tartalommal jelent meg. Így: Tolnai Lajos regénye „A jégkisasszony“, Hiadortól „Véső és ecset“ című költemény, Kovács Páltól a veterán írótól „Van szerencsém!“ dramatizált vig beszély, „Az egészség kávéja“ szemelnények Fodor József egyetemi tanár most jelent könyvéből, „Urani magyar templomai“ (számos illusztrációval) Bátfay F. Árpádról „Józsai bácsi házassága“ Gaal Mózesről. Az „ókori romaneziero“-ból Latkóczy Mihálytól, „Egy krajcárt adott“ elbeszélés Potzolt Kálmántól. „A hétről“ Székely Huszártól stb. A képek közül megemlítjük Mannheimer Ágost „Tündéreség éj“ remek rajzát, az „Orpheus és Eurydike“-t Thiersch híres festménye után, „Fürdés után“ Abry Leon festménye, „A kiutasított francia hercegek“ (26 arczkép) stb. Megemlítjük még, hogy az „Ország-Világ“ a jövő félévben Bródi Sándortól a „Don Quichotte kisasszony“ szerzőjétől közöl regényt „Színésznő“ címmel. Előfizetési feltételek: január—decz. 10 frt. jan.—júniusra 5 frt, július—sept. 2 frt 50 kr, július—decemberre 5 frt, Az „Egyetértés“-sel együtt: egy óra 28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy óra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendő kecskeméti-utca 6 sz.

— A „Magyar Híziasszony“ című háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap minden egyes száma újabb és újabb bizonyítékkal szolgál arra nézve, hogy ez a lap hivatva van minden családban hű vezetőül és hasznos tanácsadóul szolgálni. Mert a „Magyar Híziasszony“ valóban oly gazdag tárháza a háztartás, a konyha, a nevelés, az egészségügy, a kertészet, szóval a nő egész hatáskörét fölölélő alapos közleményeknek, melyek mindannyian igazolják azt a jó hirt, melyet e kedvelt lap 4 évi fennállása óta szerzett magának. A gyakorlati értékű közleményeken kívül a „Munka Után“ című szépirodalmi melléklet csinos költeményekkel, szellemes tárczákkal, beszélyekkel, rajzokkal és humoreszkekkel, egy-egy hosszabb érdekesítő regénnyel s ügyes talányokkal szórakoztatja az olvasót. A „Magyar Híziasszony“ előfizetési ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr s a kiadó hivatal (Budapest nagy korona-utca 19. sz.) melyhez az előfizetések legczélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatvány számokkal.

CSARNOK

Egyről-másról.

— Heti karczolat. —

(J. Beütött az ugorka szezon!

Még pedig nem közönséges módon, mert még meg sem érett jó formán, s már a fagy és jég — be-sa-vanyított neki.

*

Hanem azért nem esünk kétségbe, mulatunk a mikor csak lehet. Zsá-lószentelés, éremkiosztás, vizsgaletétel nem eshetik meg bál nélkül. Tudunk occasio bibendit keresni minden körülmények között. Nem riaszt vissza sem idő (járás), sem pénz.

*

Jól sikerült a fiatalság junialisa is amott az iskolakertben, melyet Juhász oly nagy garral akart bezáratni; azt a sok nemzetiszin lobogót vígan lengette oda kün a tavasz játszi szellője, annak az egy „Nemzeti lobogónak“ boszuságára.

*

Szép számmal jelent meg a zsidóság is, ebből látszik, hogy a zsidók és keresztények között könnyebb az érintkezési pontot megtalálni egy jóra való mulat-ság közepette, — mint a száraz okoskodások alapján.

*

Különben könnyű volt nekik eljönni, mert batyut sem hoztak, nehogy czélzatosságra adjanak alkalmat, így csak batyus keresztények voltak, pedig a sok menkü tréflí rántott csirke helyett, jobb lett volna egy kis kóser pipe hus.

*

Persze mint minden muri úgy ez sem ment végbe pohárköszöntés nélkül, előbb Tapody Tamás, később Nagy László mondott ékes toasztot, de most veszem észre, hogy kár volt neveket említenem, miután mind ketten a szerkesztőség tagjai (plane szerkesztő), mert csak a napokban jeletette ki dr. L. J., hogy ő már többet nem olvassa a „Szilágy-Somlyót“ mert abban a munkatársak egymást dicsérik.

Szívünköl örülnénk, ha ő reá is rákerülhetne a sor a — dicséretben.

*

Más lapunk, mellyel magát kárpótolhatná — fájdalom nincs, — mert az az egyetlen napi lap is, mely tavasztól késő őszig a T. M. barátunk boltja előtti padkán szerkesztődött (csak úgy szóbelileg) felsőbb intézkedés folytán be lett szüntetve.

*

Soha olyan csudát! Eddig szép finom papírlapra szokták volt a váltót írni, most már sörös kanecskék szolgálnak váltó ür-lapul, a ki nem hiszi nézze meg Fingernél, ürmértéke 1 fél liter, „el fogadom N. N.“

*

Fingernél szikrázott el ez a vicz:

„Adj barátom egy szivart.“

— „Nesze“

„De hiszen kérlek ez nem szelel“

„Előbb buj rajta keresztül!“

*

Meg a másik:

„Van egy bicskád?“

— „Van de nincs jó snájdja.“

— „Se baj, van nekem.“

És a bicskát el is emelte magával, mert snajdja volt rá.

*

A miniszter helyben hagyta a vendéglők és koresmákra vonatkozó szabályrendeletet és megszabta a zárórát. A főkapitány folyamodványt adott be a toronyórák pontos járása ellen, az alkaptány pedig rögtön elküldte zsebbeli óráját Szegedre — praxisra.

*

Most aztán következnek az unalom napjai, még csak cigány zenét sem fogunk hallani két álló hónapig. Elutaztak Kovásznára. Vezérelje az isten őket, csak attól tartok, hogy elutazásukkal egy kiváltási kölcsön összeg Kovászázt vetették meg.

*

Adieu.

Hirdetések.

1788—1886. p. sz.

Hirdetmény.

Szilágy megyébe kebelezett Oláh-Keczel község határának tagosítása iránt 1788—1886. sz. alá beadott kérvény folytán a megengedhetőség kérdésének tárgyalására és az elrendelhetőség feltételeinek kinyomozására 1886. évi július hó 21. napja szükséghez képest folytatólagosan Oláh-Keczel községébe kitűztetvén, a község összes birtokosai az 1880. évi XLV. t. cz. 6. és 9. §-ai értelmében a jelzett határidőre azon értesítéssel idéztetnek, miképp a kérvény példányát a községi főbírónál megtekinthetik és hogy a meg nem jelenők birtoka a tagosítást kérők birtokához fog számíttatni.

Kelt Zilahon a kir. törvényszék üléséből 1886. május hó 3-ik napján.

Kaizler Imre,
elnök.

Kulin Imre,
jegyző.